

Trh nebankovních úvěrů v ČR

Jaký je jeho vývoj, kdo jsou jeho zákazníci a jaké mají finanční návyky?

Tisková konference

Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

Asociace poskytovatelů nebankovních úvěrů

21. 6. 2024

Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

Co nás dnes čeká?

Představení Asociace poskytovatelů nebankovních úvěrů

Přiblížení nebankovního sektoru v ČR a jeho regulací

Data o vývoji nebankovního sektoru (průzkum mezi členy APNÚ)

Bližší seznámení se zákazníky nebankovního sektoru (srovnání s běžnými spotřebiteli)

Expertní sociologický pohled

Vystoupí:

Aleš Perutka –
předseda představenstva
APNÚ

Dušan Raška – člen
představenstva APNÚ

Jiří Hauptmann – člen
představenstva APNÚ

Michael Fanta – hlavní
analytik CETA

Mgr. Jiří Remr, Ph.D. -
sociolog

Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

Co je APNÚ

Asociace poskytovatelů nebankovních úvěrů

- Nezávislá členská organizace sdružující licencované poskytovatele nebankovních úvěrů v České republice
- Člen Hospodářské komory České republiky a EDFA
- Aktuálně **13 členů**, kteří obsluhují cca **152 tisíc**

klientů

creditn.cz

creditportal

CREDIT GO
PŮJČKA ZA PÁR KLIKŮ

i CREDITINFO

De Vries
Group

ExpressCash
Nejrychlejší půjčka

FLEXIFIN

oFin.cz

Provident

Rerum.cz

TANDO

zaplo.cz
tak jo!

Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

Bankovní vs. nebankovní poskytovatelé úvěrů

V čem se lišíme

	Banka	Nebankovní poskytovatel
Financování	Vklady klientů	Vlastní zdroje, finanční a kapitálové trhy
Služby	Standardizované	Individualizované
Splatnost	Středně- až dlouhodobá	Krátko- až střednědobá
Výše úvěru	Vyšší desítky a stovky tisíc Kč	Jednotky a nižší desítky tisíc Kč
Klienti	Méně rizikovní	Více rizikovní až velmi rizikovní

Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

Bankovní vs. nebankovní poskytovatelé úvěrů

Co nás spojuje

Regulace, kontrola a dohled

Licence ČNB

- Nebankovní poskytovatelé i zprostředkovatelé jsou regulováni a dozorováni ČNB
- Aktuálně cca 73 držitelů oprávnění od ČNB
- V případě pochybení hrozí poskytovateli uložení opatření k nápravě, pokuty nebo odejmutí oprávnění

Další regulace

- Regulováni Zákonem o spotřebitelském úvěru
- Co přinesl zákon o spotřebitelském úvěru v roce 2016 (evropská směrnice o spotřebitelských úvěrech CCD)
- Co změní chystaná transpozice směrnice CCD2 od roku 2026
- ...a jdeme i nad rámec zákona: kvalitní a individuální přístup k zákazníkům v prodlení, řešení dotazů a stížností

Vývoj trhu s nebankovními úvěry v ČR

Průzkum mezi členy

Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

ASOCIACE POSKYTOVATELŮ NEBANKOVNÍCH ÚVĚRŮ

Autorský kolektiv CETA Červen 2024

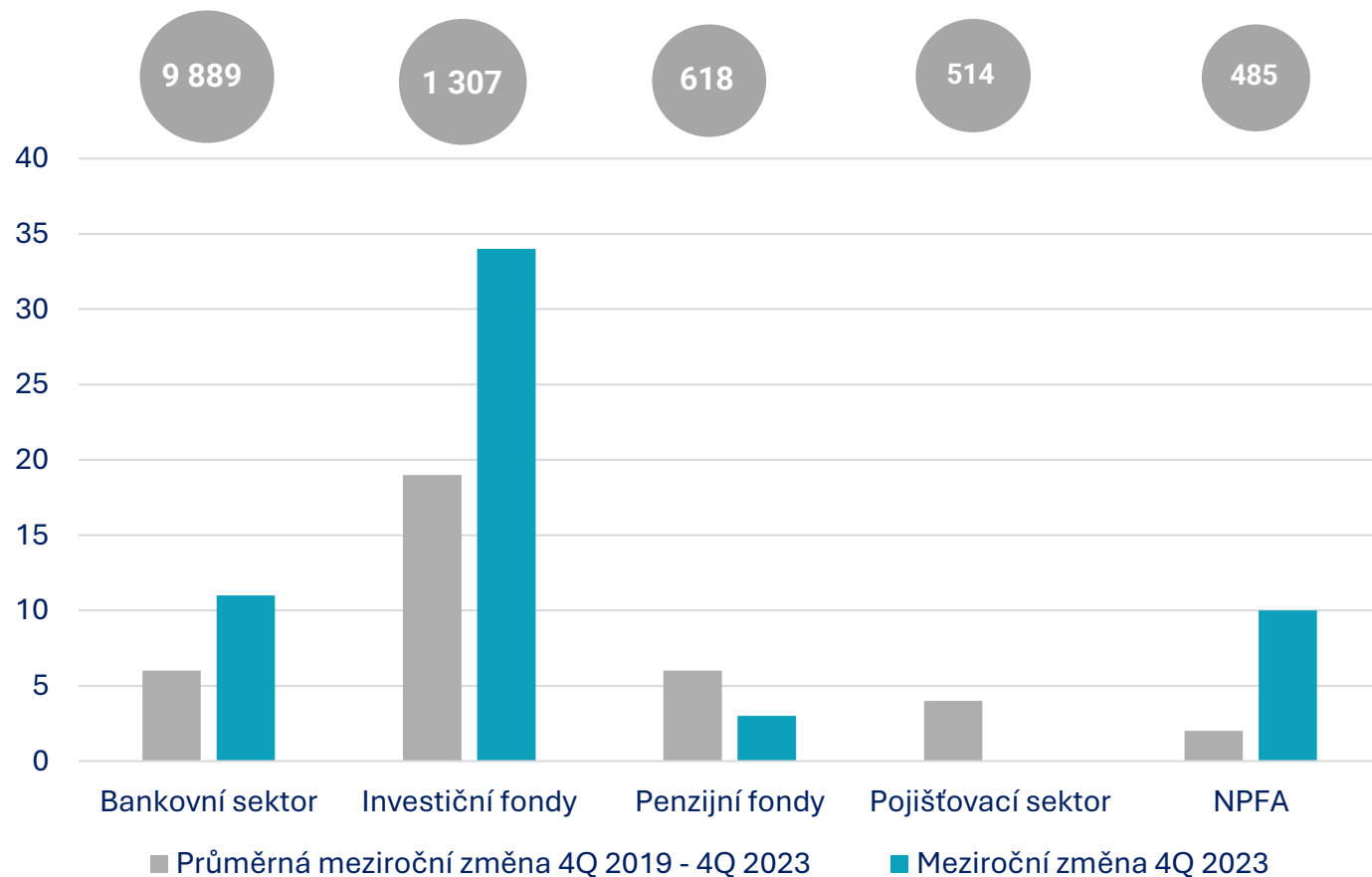
Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

Nebankovní poskytovatelé financování v ČR

- Nebankovní poskytovatelé financování nabízejí alternativní možnost dluhového financování (MFČR)
 - Společnosti finančního leasingu, společnosti ostatního úvěrování a faktoringové a forfaitingové spol.
 - Nabízejí obdobné produkty jako banky (splátkový prodej, neúčelový úvěr, revolvingové produkty)
 - Disponují však i specifickými produkty či distribučními modely (leasing, tzv. peer to peer půjčky, zpětné hypotéky či různé formy online krátkodobých půjček)
- Na českém trhu působí 73 poskytovatelů nebankovních úvěrů (ČNB)
- Podíl celkových aktiv těchto poskytovatelů vůči bilanční sumě bankovního sektoru se dlouhodobě pohybuje kolem 5 % (MFČR, ČNB)

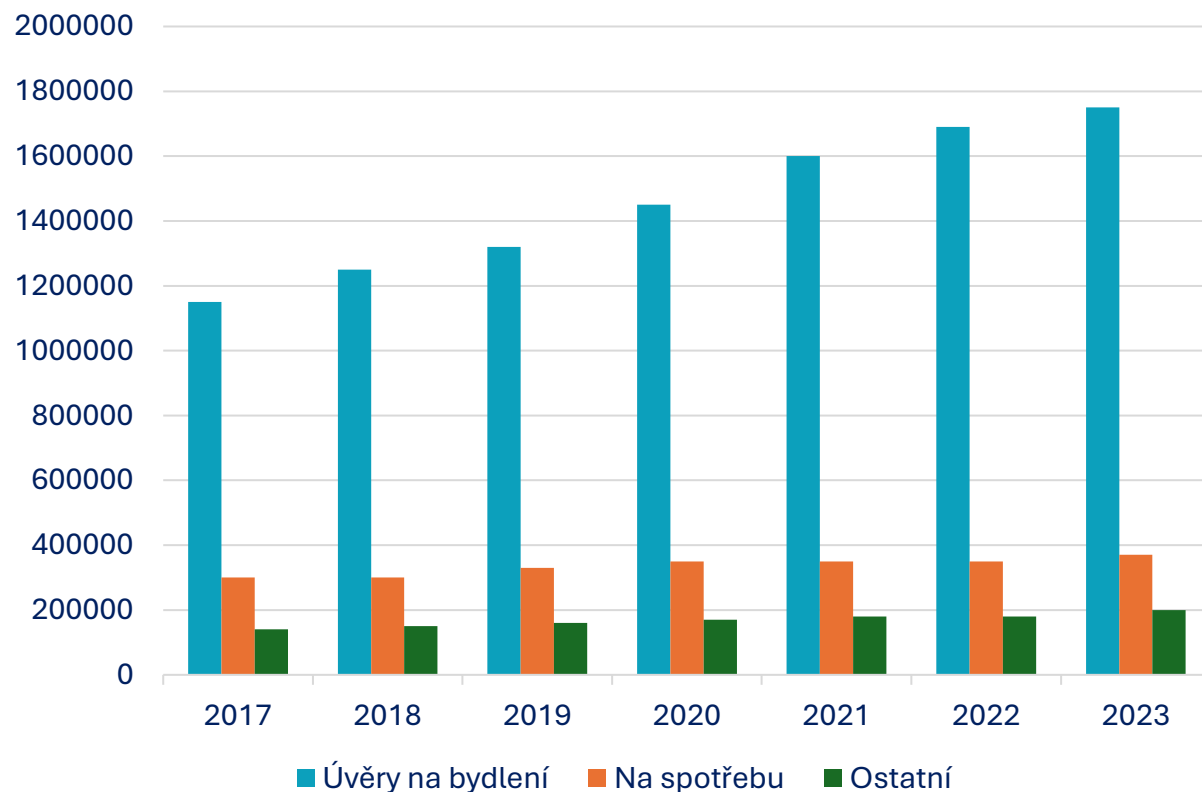
Dynamika růstu jednotlivých sektorů finančního systému v %

Poznámka: NPFA = nebankovní poskytovatelé financování aktiv. Velikost kruhů poměrově znázorňuje hodnotu aktiv jednotlivých segmentů v mld. Kč ke 4Q 2023. Bankovní sektor zahrnuje i družstevní záložny.

Zadlužení domácností

mld. Kč

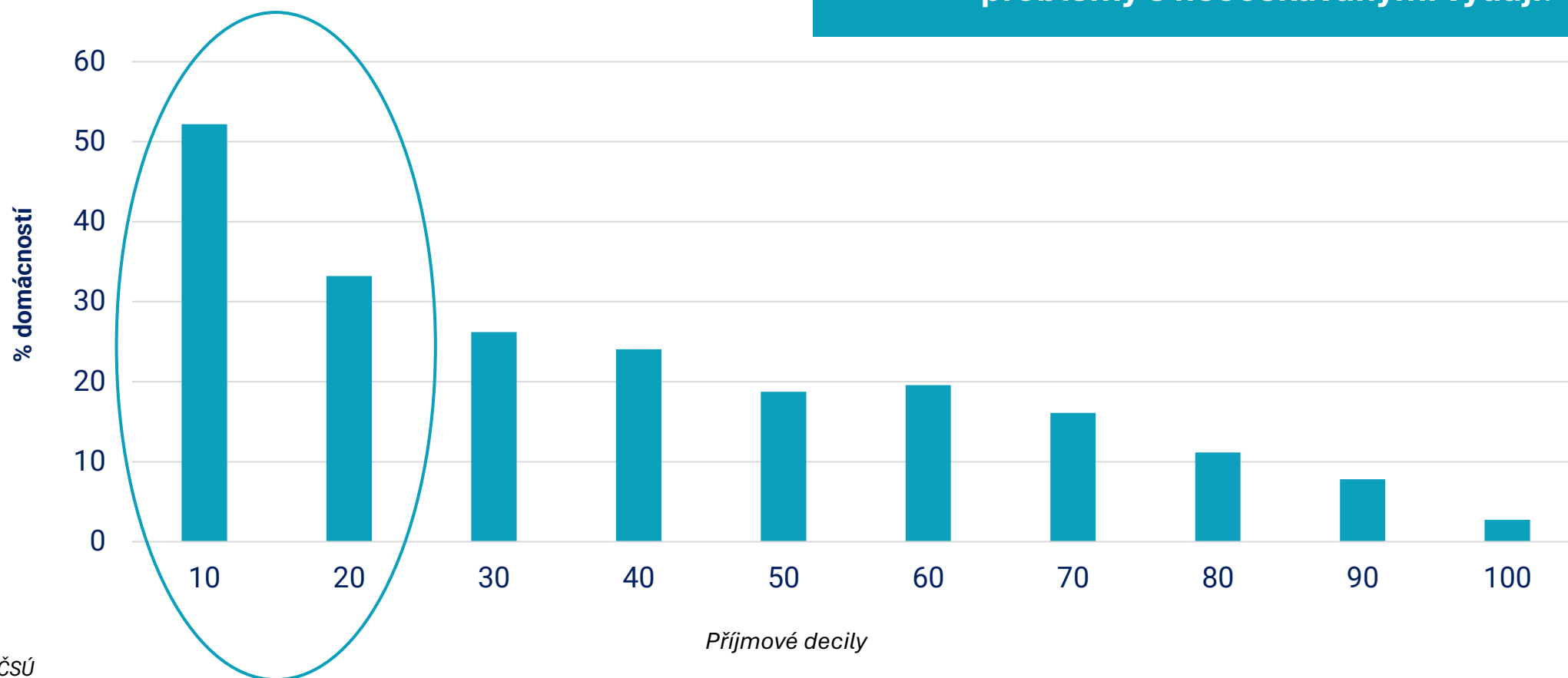

Zdroj: MF ČR, ČNB (2023)

- Z hlediska struktury celkového zadlužení dle účelu dlouhodobě dominují úvěry na bydlení (téměř 1,75 bil. Kč) následované úvěry na spotřebu (376 mld. Kč) a ostatními úvěry (196 mld. Kč), které zahrnují zejména úvěry poskytnuté OSVČ pro podnikatelské účely
- Zadluženost domácností v ČR vztažená k velikosti HDP se pohybuje kolem 33–34 %
- Průměrný podíl za celou EU-27 přitom dosahuje kolem 58 %

Domácnost si nemohla dovolit zaplatit neočekávaný výdaj ve výši 14 100 Kč

Téměř 400 tis. nejméně příjmových domácností má problémy s neočekávanými výdaji.

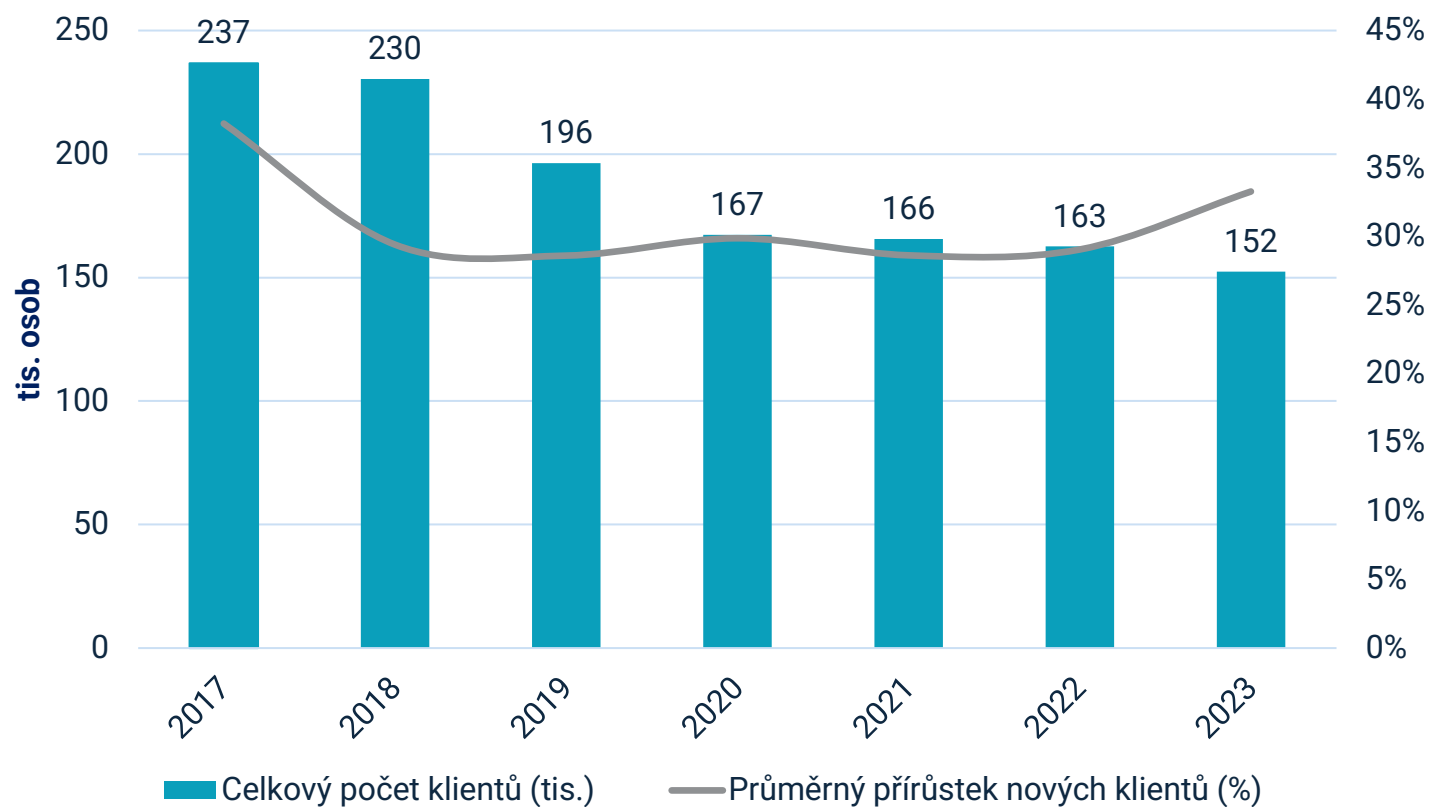
Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ MEZI ČLENY APNÚ

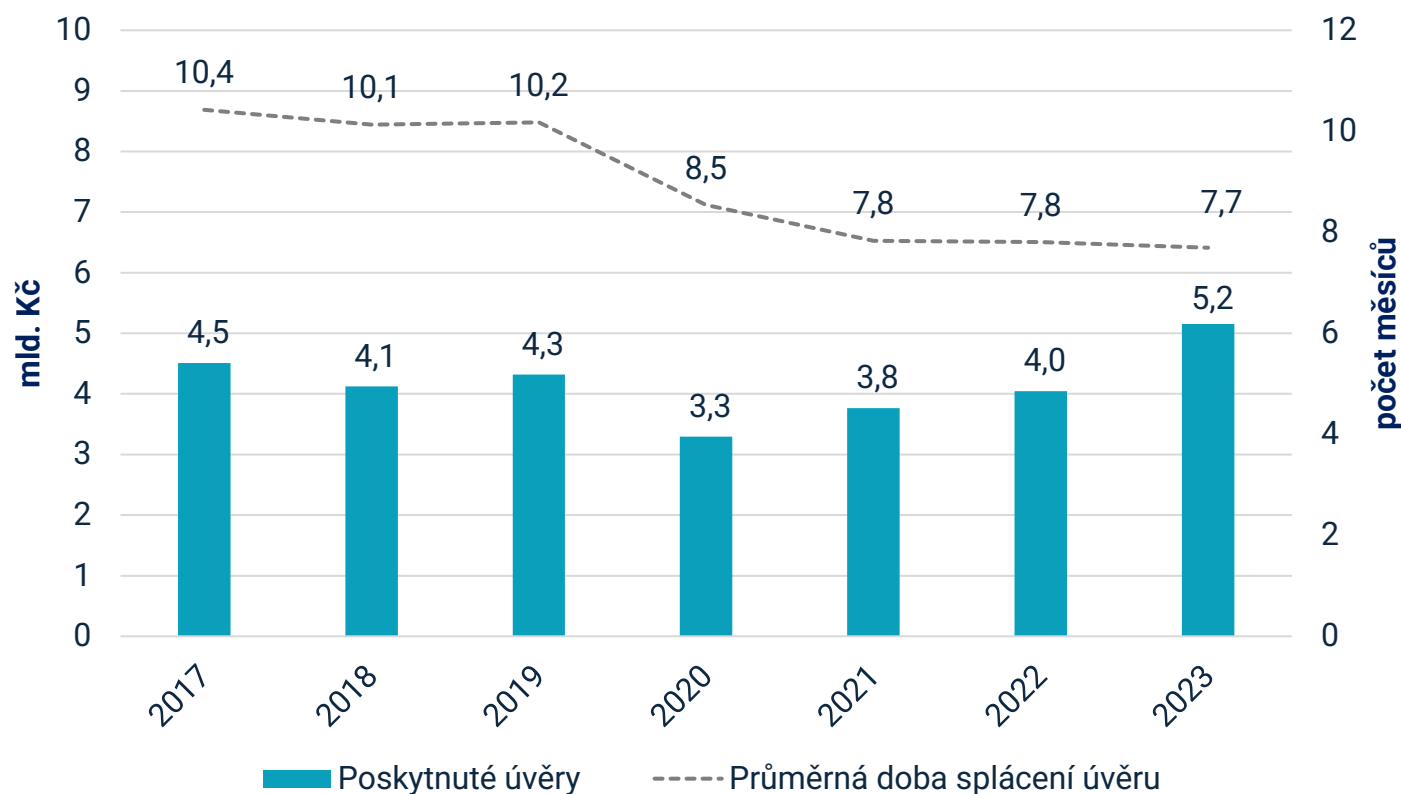
*Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 6 společností poskytujících nebankovní úvěry.
S ohledem na citlivou povahu informací byla v rámci interpretace výsledků veškerá data anonymizována a agregována*

Vývoj počtu klientů

- **Ve sledovaném období postupně klesá celkový počet klientů. Z 237 tis. klientů v roce 2017 došlo do roku 2023 k poklesu o 36 % na 152 tis. klientů**
- **Průměrný přírůstek nových klientů se mezi roky 2020 a 2023 ustálil kolem hranice 30 %**

Poskytnuté úvěry a průměrná doba splácení

- Navzdory poklesu počtu klientů napříč dotázanými společnostmi roste objem poskytnutých úvěrů.
- V roce 2023 přesáhl objem poskytnutých úvěrů 5,2 mld. Kč.
- Zároveň také klesá průměrná doba splácení úvěru. Ještě v roce 2017 byla průměrná doba splácení 10,4 měsíců, přičemž v roce 2023 klesla na 7,7 měsíců.

Průměrná míra zamítnutí schválení úvěru u nových zákazníků

(počet zamítnutých žádostí / počet žádostí u nových klientů)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PRŮMĚR	39,7 %	46,7 %	54,8 %	58,2 %	61,3 %	61,8 %	55,8 %
VÁŽENÝ PRŮMĚR	30,0 %	34,2 %	43,4 %	52,5 %	49,5 %	49,5 %	41,3 %

Průměrná míra zamítnutí schválení úvěrů u nových zákazníků se drží na relativně vysokých hodnotách. Pohledem váženého průměru respondentů dosáhla průměrná míra zamítnutí nových žádostí v roce 2023 na 41,3 %

Poznámka: V rámci výpočtu váženého tržního průměru je zohledněn podíl objemu poskytnutých úvěrů dané firmy na celkovém objemu poskytnutých úvěrů celého vzorku respondentů. Smyslem tohoto ukazatele je eliminovat případné výkyvy hodnot relativně menších tržních hráčů.

Společnosti v rámci APNÚ poskytují především neúčelové úvěry.

Nejčastěji klienti půjčky využívají např. na nákup domácích spotřebičů, opravy v domácnosti/rekonstrukce, nákup/opravu automobilu, vybavení bytu (nábytek, doplňky atd.), pokrytí běžných měsíčních výdajů včetně služeb (topení, plyn, elektřina, voda, telefon atd.) či běžných výdajů na zdravotní péči.

Češi a půjčky

***Výsledky dotazníkového šetření mezi zákazníky členy APNÚ
(2 292 respondentů/zákazníků)***

***Výsledky průzkumu Instant Research agentury Ipsos
(1 050 respondentů napříč celou ČR)***

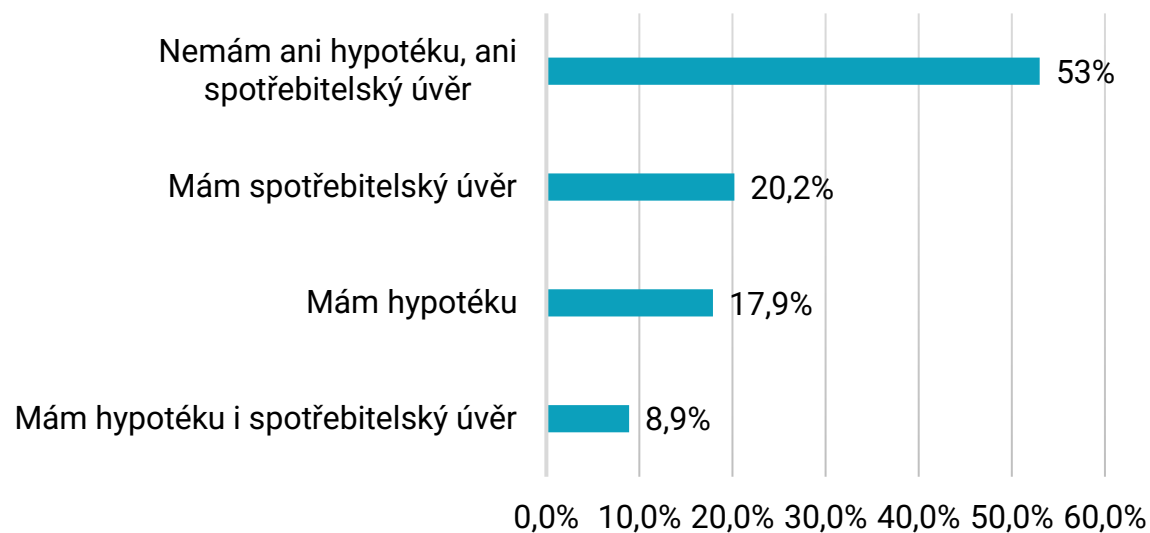
Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

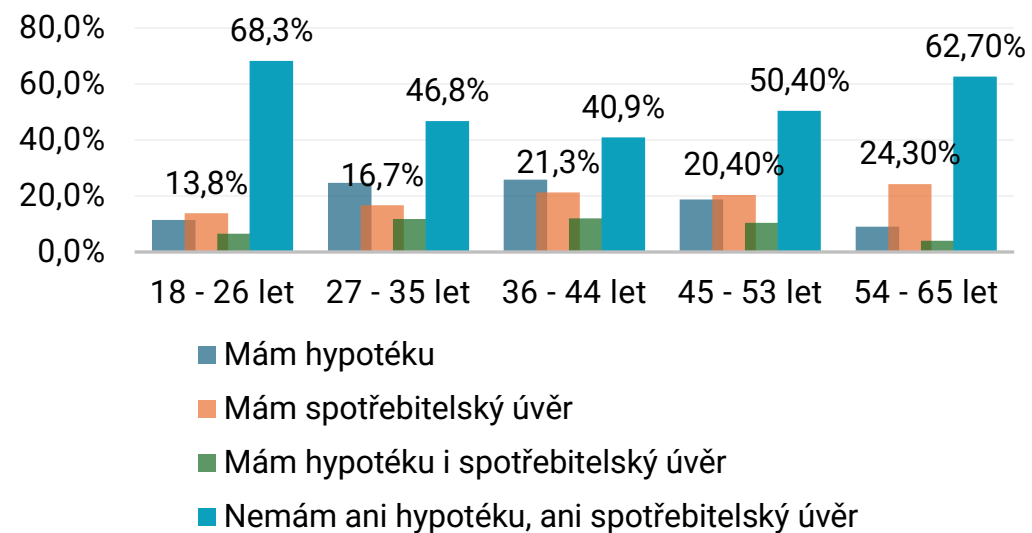
Jak si lidé půjčují?

- Téměř polovina Čechů má nějaký dluh typu spotřebitelského úvěru nebo hypotéky (vítězí spotřebitelský úvěr)
- Nejvíce jsou zadlužení lidé ve věkové kategorii 36 – 44 let, nejméně pak v kategorii 18 – 26 let

Dle typu úvěru

Dle věkové kategorie

Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

Když si půjčuje...

Běžný spotřebitel

- **Půjčuje si primárně u banky**
- Řeší půjčkou či hypotékou spíše dlouhodobější finanční potřeby
- Půjčkou pokrývá náklady spojené s bydlením, rekonstrukcemi či například pořízením automobilu

Zákazník nebanky

- **U banky nejspíš nepochodí (dle průzkumu až čtvrtina volí nebanku kvůli zamítnutí bankou)**
- Řeší půjčkou spíše akutní finanční potřebu, kterou nemůže pokrýt z úspor (má jich minimum nebo žádné)
- Nebankovní půjčku volí pro rychlost (36 %) a pohodlnost (23 %) s jakou získá finanční zdroje

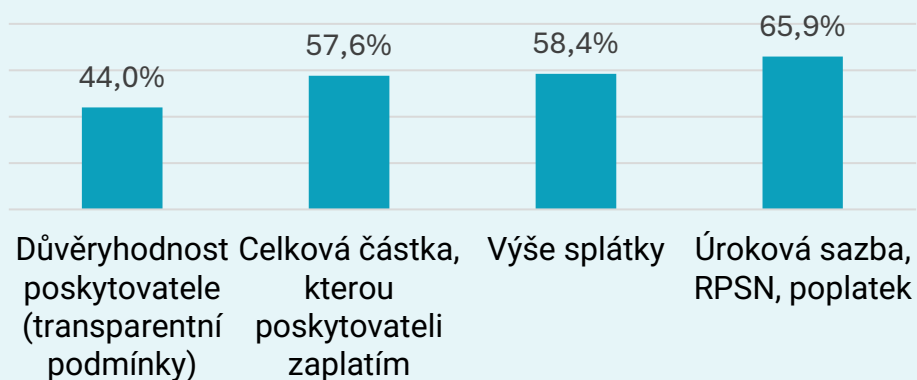
Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

Když si vybírá půjčku...

Běžný spotřebitel

- Rozhoduje cena a podmínky půjčky samotné

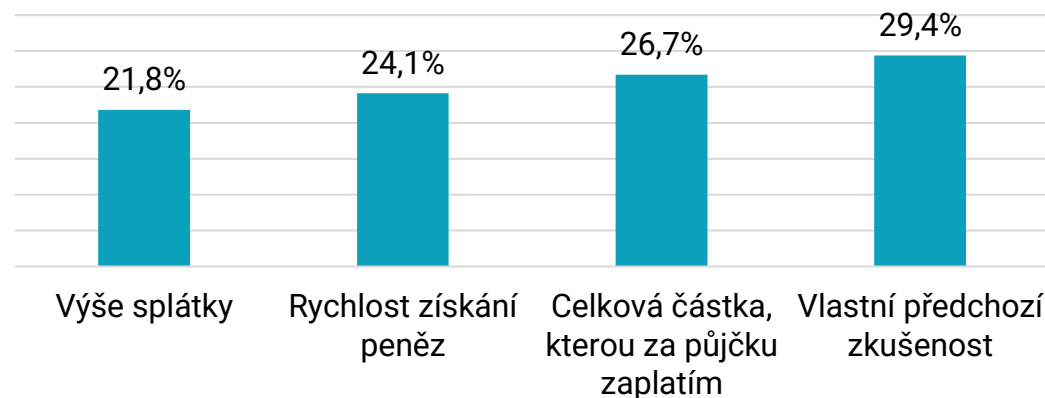
Co je pro vás důležité při výběru půjčky (výběr těch nejčastějších)

Zákazník nebanky

- Rozhodující roli hraje předchozí zkušenost
- Samotné podmínky půjčky jsou druhotné
- Významným faktorem je rychlost

Co je pro vás důležité při výběru půjčky (výběr těch nejčastějších)

Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

Když si nemůže půjčit...

Běžný spotřebitel

- Snaží se situaci řešit bez půjčky
- Obrací se primárně na rodinu (19 %), sahá do úspor
- **Za nebankovkou (6 %) by šel spíše než k přátelům a známým**
- **U neregulovaného subjektu ani náhodou (0,3 %)**

Jak byste postupoval/a, pokud byste nemohl/a čerpat půjčku od banky?

Zákazník nebanky

- Také se snaží obejít bez půjčky
- Nemá úspory, které by použil
- První pomůže rodina (19 %)
- **Více ochotný půjčit si i u známých (12 %)**
- **Za neregulovaným subjektem by šlo 5 %**

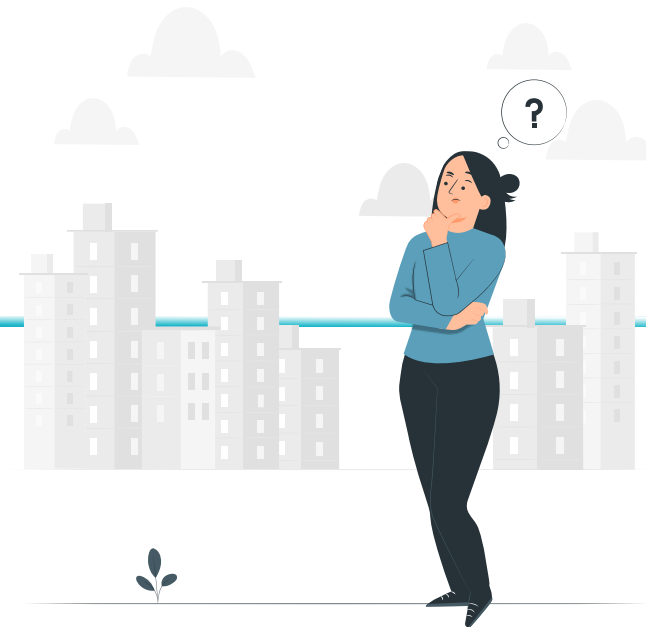
Jak byste postupoval/a, pokud byste nemohl/a čerpat půjčku od banky?

Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

A co když to u nebank nepůjde?

Běžný spotřebitel

- Ochota půjčovat si u nebank je velmi nízká (jen 6 %)
- Bude pravděpodobně dál věrný bankám
- **Výraznější regulace nebankovního trhu ho pravděpodobně nijak neovlivní**

Zákazník nebanky

- Potřeba půjčky nezmizí
- Bude nucen zdroje na pokrytí svých finančních potřeb hledat někde jinde
- Banka mu nepůjčí a rodinné zdroje také nejsou bezedné
- **Zvyšuje se šance, že se obrátí na neregulovaný černý trh – viz situace na Slovensku**

Asociace poskytovatelů
nebankovních úvěrů

Děkujeme za pozornost!